

Devorah

The Legacy and Legitimacy of a Biblical Paradigm

Rabbi Dovid Zirkind

December 1, 2015

Yeshiva University Women's Organization

SECTION 1: PROPHETESS, JUDGE, WIFE OR GENERAL?

1. שופטים פרק ד

(א) ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני יקנוק ואהוד מת: (ב) וימכרום יקנוק ביד יבין מלך־כנען אשר מלך בקצור ושר־צבאו סיסרא והוא יושב בקרשת הגוים: (ג) ויצעקו בני־ישראל אל־יקנוק פי תשע מאות רכב־ברזל לו והוא לחץ את־בני ישראל בקזקה עשרים שנה: (ד) ודבורה אשה נביאה אשת לפידות היא שפטה את־ישראל בעת ההיא: (ה) והיא יושבת תחת־תמר דבורה בין הרמה ובין בית־אל בהר אפרים ויעלו אליה בני ישראל למשפט: (ו) ותשלח ותקרא לברק בן־אבינועם מקדש נפתלי ותאמר אליו הלא צנה יקנוק אלהי־ישראל לך ומשכת בהר תבור ולקחת עמך עשרת אלפים איש מבני נפתלי ומבני זבלון: (ז) ומשכתי אליך אל־נחל קישון את־סיסרא שר־צבא יבין ואת־רכבו ואת־המונו ונתתיהו בידך: (ח) ויאמר אליה ברק אם־תלכי עמי והלכתי ואם־לא תלכי עמי לא אלך: (ט) ותאמר הלא אלך עמך אפס פי לא תהיה תפארתך עלי־הדרך אשר אתה הולך פי בנדי־אשה ימכר יקנוק את־סיסרא ותקם דבורה ותלך עם־ברק קדשה:

1 And the children of Israel again did that which was evil in the eyes of Hashem, when Ehud was dead. 2 And Hashem gave them over into the hand of Yavin king of Canaan, that reigned in Chatzor; the captain of whose host was Sisera, who dwelt in Harosheth-goiim. 3 And the children of Israel cried out to Hashem; for he had nine hundred chariots of iron; and twenty years he mightily oppressed the children of Israel.

4 Now Deborah, a prophetess, **the wife of Lappidoth**, she **judged** Israel at that time. 5 And she sat under the **palm-tree of Deborah** between Ramah and Beth-el in the hill-country of Ephraim; and the children of Israel came up to her for judgment. 6 And she sent and called Barak the son of Avinoam out of Kedesh-naphtali, and said unto him: 'Behold, Hashem the God of Israel, commanded, saying: Go and draw toward mount Tabor, and take with you ten thousand men of the children of Naphtali and of the children of Zebulun 7 And I will draw close to you at the brook Kishon Sisera, the captain of Jabin's army, with his chariots and his multitude; and I will deliver him into thy hand. 8 And Barak said to her: **'If you will go with me, then I will go; but if you will not go with me, I will not go.'** 9 And she said: 'I will surely go with you; **notwithstanding the journey that you take shall not be for your honor**; for the LORD will give Sisera over into the hand of a woman.' And Deborah arose, and went with Barak to Kedesh.

2. רש"י שופטים פרק ד

(ד) אשת לפידות - שהיתה עושה פתילות למקדש:

3. ילקוט שמעוני שופטים רמז מב

תנא דבי אליהו אמרו בעלה של דבורה עם הארץ היה א"ל בוא ואעשה לך פתילות ולך לבית המקדש שבשילה אז יהיה חלקך בין הכשרים שבהם ותבא לחיי העולם הבא, והיא עושה פתילות והוא מוליך לבית המקדש, וג' שמות יש לו ברק ומיכאל ולפידות, ברק על שם שפניו דומות לברק, מיכאל ע"ש שהוא ממיך את עצמו, ד"א ע"ש מלאך, לפידות ע"ש שאשתו עושה פתילות והיא מתבוננת ועושה פתילות עבות כדי שיהא אורן מרובה והקב"ה בוחן לבות וכליות אמר לה דבורה את נתכוננת להרבות אורי אף אני ארבה אורך ביהודה ובירושלים כנגד י"ב שבטים, מי זכה לו ללפידות שיהא חלקו עם הכשרים ויבא לחיי העולם הבא? הוי אומר דבורה אשתו, עליה נאמר חכמות נשים בנתה ביתה...

4. רלב"ג שופטים פרק ד

(ד) והנה היתה דבורה שפטה אז את ישראל ואחשב כי בעת ששבו ישראל אל ה' היתה שופטת אותם והיא סבבה שישבו אל ה' כי הוא רחוק שיעשו ישראל הרע בעיני ה' ולא תוכיחם על זה דבורה והיא נביאה והנה יורה עוד על מה שאמרנו אמרו היא שפטה את ישראל בעת ההיא:
וקראה אשת לפידות... הרצון בו כי כבר הגיע עוצם מדרגת' בנבואה עד שהיו נראי' לפידי' במקו' שהיתה מגעת לה הנבואה כמו שספרה התורה במרע"ה:
(ו) אם היה ברק בעלה ידמה שכבר פירשה ממנו מפני נבואת' ולזה הוצרכה לשלח לקרא לו במקום שהיה יושב

SECTION 2: YAEL, HEROINE IN CONTRAST

5. שופטים פרק ד

(יז) וסיסרא נס ברגליו אל-אהל יעל אשת חקר הקיני כי שלום בין יבין מלך-חצור ובין בית חקר הקיני: (יח) ותצא יעל לקראת סיסרא ותאמר אליו סוּרָה אֲדֹנָי סוּרָה אֵלַי אֶל-תִּירָא וַיִּסַּר אֵלֶיהָ הָאֵהָלָה וְתַכְּסֶהוּ בְשִׁמְיָכָה: (יט) ויאמר אליה השקיני-נא מעט-מים כי צמאתי ותפתח את-נאוד החלב ותשקהו ותכסהו: (כ) ויאמר אליה עמד פתח האהל והנה אם-איש יבוא ושאלך ואמר היש-פה איש ואמרת אין: (כא) ותקח יעל אשת-חקר את-יתד האהל ותשם את-המקבת בידה ותבוא אליו בלאט ותתקע את-יתד ברקתו ותצנח בארץ והוא-נרדם ויעף וימת:

17 Sisera fled away on his feet to the tent of Yael the wife of Heber the Kenite; for there was peace between Yabin the king of Hazor and the house of Heber the Kenite. 18 And Yael went out to meet Sisera, and said to him: 'Turn in, my lord, turn in to me; fear not.' And he turned in to her into the tent, and she covered him with a rug. 19 And he said to her: 'Give me, please, a little water to drink; for I am thirsty.' And she opened a bottle of milk, and gave him drink, and covered him. 20 And he said to her: 'Stand in the door of the tent, and it shall be, when any man do come and inquire of you, and say: Is there any man here? that you shall say: No.' 21 Then Yael Heber's wife took a tent-pin, and took a hammer in her hand, and went softly unto him, and smote the pin into his temples, and it pierced through into the ground; for he was in a deep sleep; so he swooned and died.

6. רש"י שופטים פרק ה

(כד) מנשים באהל - שרה (ע' רש"י נזיר כ"ג) שנאמר בה הנה באהל, רבקה שנאמר בה ויביאה יצחק האהלה, רחל ולאח שנאמר בהן ויצא מאהל לאה וגומר:
מנשים באהל תבורך - יעל למה הן ילדו ויגדלו ואם לא יעל הרי הרשע הזה בא ומאבדן כך הוא בבראשית רבה, ד"א אף יעל היתה יושבת אוהלים לפיכך הזכיר אותה בברכת אוהלים:

7. רלב"ג שופטים פרק ה

(כד) תבורך מנשים - אמנם יעל תהיה ברוכה כי עזרה להם בהריגת סיסרא ויותר מנשים שהן באהל תבורך או ירצה בזה שהיא תבורך מנשים שהן באהל ללמד תורה כמו דבורה ויהיה הרצון בזה כי קללת מרוז אמר מלאך ה' ואולם ברכת יעל אמרה דבורה על צד התפלה והברכה:

b7. שופטים פרק ה

(כח) בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא בעד האשנב מדוע בשש רכבו לבוא מדוע אחרו פעמי מרכבותיו: (כט) חקמות שרותיה תענינה אף-היא תשיב אמריה לה: (ל) הלא ימצאו יחלקו שגלל רחם רחמתיים לראש גבר שגלל צבעים לסיסרא שגלל צבעים רקמה צבע רקמתיים לצוארי שגלל: (לא) פן יאבדו כל-אוֹיְבֵיךָ יקנוק ואהביו כצאת השמש בגבירתו ותשקט הארץ ארבעים שנה:

SECTION 3: RELIGIOUS LEADERSHIP

8. שופטים פרק ה

(א) ותשר דבורה וברק בן-אבינעם ביום ההוא לאמר: (ז) חדלו פרוזון בישראל חדלו עד שקמתי דבורה שקמתי אם בישראל: (טו) ושרי ביששכר עם-דבורה ויששכר פן ברק בעמק שלח פרגליו בפלגות ראובן גדלים חקקי-לב: (כד) תברך מנשים יעל אשת חקר הקיני מנשים באהל תברך:

1 Then sang Deborah and Barak the son of Avinoam on that day, saying: 7 The rulers ceased in Israel, they ceased, until you arose, Deborah, like you did not arise a mother in Israel. 15 And the princes of Yessachar were with Deborah; as was Yissachar, so was Barak; into the valley they rushed forth at his feet. Among the divisions of Reuben there were great resolves of heart. 24 Blessed above women shall Yael be, the wife of Heber the Kenite, above women in the tent shall she be blessed.

9. רש"י שופטים פרק ה

(טו) ושרי ביששכר - שרים שביששכר הם סנהדראות עוסקין בתורה יודעי בינה לעתים הם תמיד עם דבורה ללמד בישראל חק ומשפט:

10. ספר החינוך מצוה עז

ונוהגת מצוה זו בזכרים, אבל לא בנשים, שאינן דנות כמו שאמרנו למעלה בהרבה מקומות. ולא יקשה בעיניך מה שכתוב בדבורה הנביאה [שופטים ד', ד'] ו(היא שופטה את ישראל, שאפשר לנו לתרץ שלא היה הדין נחתך על פיה אבל היתה אשה חכמה ונביאה והיו נושאים ונותנים עמה אפילו בדברים של איסור והיתר ודינין גם כן, ולכן כתוב עליה "היא שופטה את ישראל". או נאמר שקבלוה לדון עליהם ראשי ישראל ואחריהן כל אדם ידון על פיה, דבקבלה ודאי הכל כשרים, דכל תנאי שבממון קיים. ומכל מקום כל זה שאמרנו שאינן דנות הוא כדעת קצת המפרשים וכדעת הירושלמי [שבועות פ"ד ה"א, סנהדרין פ"ג ה"ט]. שכן נמצא שם מפורש, אבל לדעת קצת מן המפרשים כשרות הן לדון, ואמרו כי מקרא מלא הוא שנאמר "היא שופטה"...

Sefer HaChinuch Mitzvah 77: Sentencing in Cases of Capital Punishment

This Mitzvah applies to men, not women – who may not judge, as we have seen previously on a number of occasions. And do not ask regarding about Devorah which it states: “She judged Israel” for **we can answer that judgment was not rendered by her, rather she was a woman of wisdom and prophecy. They would come to dialogue with her even regarding matters of prohibition and capital punishment.** Alternatively, the nation accepted her to judge above the heads of Israel, following which they would choose to abide by her ruling. Particularly for monetary issues all stipulations are valid... However according to a minority opinion [Yerushalmi Sanhedrin 3:9] women are indeed acceptable as judges...